

in the mental state of the victim, has a direct impact on the child's health and normal life.

The characterization of criminal liability for molesting a child for sexual purposes and the analysis of the composition of the criminal offense were carried out. The concepts of «meeting» and «child pornography», which are provided for in the disposition of the article, are considered.

It is important to note that the given category of crimes is characterized by a high level of latency and requires high professionalism both from representatives of law enforcement agencies (detection and response) and from other specialists who participate in pre-trial investigations with the aim of bringing persons to justice for committing criminal offenses related to sexual violence against children.

Innovations are extremely relevant, because children spend more and more time on the Internet (studying, searching for interesting information or new friends, etc.) and danger can be caught by surprise, since strangers who establish friendly relations with children are not always who they pretend to be.

Keywords: *object of a criminal offense, objective side of a criminal offense, subject of a criminal offense, subjective side of a criminal offense, child molestation, child pornography, meeting proposal.*

УДК 342.7

DOI: 10.31733/2078-3566-2022-4-432-437



Ірина СМІРНОВА©

викладач

(Дніпропетровський державний університет
внутрішніх справ, м. Дніпро, Україна)

КОНСТИТУЦІЙНІ ПРАВА ТА СВОБОДИ ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА В КОНТЕКСТІ ЛЕГІТИМНОСТІ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ

Легітимність і конституційність тісно пов'язані між собою, хоча є різними характеристиками такого явища, як державна влада. Легітимність – це сприйняття громадянами органів влади. Конституційність – це відповідність актів і дій органів державної влади Конституції як Основному закону.

Права та свободи людини є основним критерієм конституційності й легітимності влади та є своєрідним еталоном, критерієм оцінювання діяльності законодавчих і виконавчих органів державної влади та місцевого самоврядування, ефективністю існування того чи іншого політичного інституту. Крім того, необхідно виокремити конституційність як своєрідний критерій для оцінювання громадянами політичної системи загалом та окремих органів влади зокрема. Основною умовою існування конституційності є опора чинної влади на конституцію та закони держави. Отже, конституційність і легітимність – два взаємопов'язаних поняття. Хоча конституційність не завжди передбачає легітимність влади, легітимність же не може існувати без певних гарантій, які можуть бути відображені в законодавстві.

Ключові слова: *Конституція, права та свободи людини і громадянина, конституційність, легітимність, права людини, конституційні права, обмеження прав людини.*

Постановка проблеми. Права людини є складним, багатовимірним явищем. У різні епохи проблема прав людини, незмінно залишаючись політико-правовою, набувала релігійно-етичного, філософського звучання. Людство на шляху утвердження прав і свобод людини пройшло тернистий шлях, крок за кроком обмежуючи всевладдя держави, поширюючи принцип рівноправності на все більше коло осіб та відносин між ними. Часто саме боротьба за права людини, за нові й нові ступені свободи ставала каталізатором широкомасштабних змін у суспільно-політичному житті тієї чи іншої країни, вела до нового осмислення ролі людини в її відносинах з суспільством та державою.

У цей проміжок часу ця проблематика є актуальною не тільки у мирний час, а й в умовах правового режиму воєнного стану.

Права і свободи людини і громадянина є однією з головних наукових проблем

© І. Смірнова, 2022

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0001-7112-0462>

0982325750irina@gmail.com

сучасності. Характер прав і свобод людини і громадянина визначає ту обставину, що вони є постійними об'єктами досліджень правових наук, що визначають кожен галузь життєдіяльності людини. Головне місце належить формуванню правової держави в Україні, в якій один з основних елементів – це права людини. Права людини мають бути як внутрішнім, так і зовнішнім важливим значенням для країни. У зв'язку з цим проблема конституційних гарантій прав і свобод людини і громадянина є актуальною.

Сприймаючи конституційні права як юридизоване вираження прав людини, необхідно зазначити, що конституційні права є вищими, юридичними, юстиціабельними та визначеними правами, які мають «вертикальний» і «горизонтальний» ефект. Визначеність конституційних прав виявляється у внутрішніх і зовнішніх межах. Внутрішні межі позначають зміст та обсяг конституційних прав, зовнішні межі – засвідчують легітимне втручання держави у простір індивідуальної свободи людини з метою забезпечення загального блага. Такий підхід найперше визначає балансування публічних і приватних інтересів, та, зважаючи на «горизонтальний ефект» конституційних прав, – різноспрямованих приватних інтересів. Рівною мірою йдеться також про убезпечення людей, як носіїв конституційних прав, від неправових обмежень з боку держави, їхнє змістовне обґрунтування в конкретному випадку та контексті, що має довести адекватність обраних засобів державою для досягнення певної легітимної мети.

Аналіз публікацій, в яких започатковано вирішення цієї проблеми.

Конституційні гарантії прав і свобод людини і громадянина – це об'єктивні умови і засоби, які забезпечують фактичну реалізацію та всебічну охорону прав і свобод особи. Практична реалізація конституційних прав і свобод забезпечується двома категоріями гарантій: загальними та юридичними.

Загальні гарантії прав і свобод людини і громадянина поділяють на: економічні (економічна свобода громадян та їх об'єднань, соціально орієнтована ринкова економіка) та політичні гарантії (право громадян на утворення політичних партій, заборона діяльності об'єднань лише в судовому порядку). Особливе місце в системі гарантій посідає Президент України, який згідно зі ст. 102 Конституції України є гарантом додержання Конституції України, прав і свобод людини і громадянина. Парламентський контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина здійснює Уповноважений Верховної Ради України з прав людини. Правовою основою утворення та діяльності зазначеного органу є статті 55, 101 Конституції України, Закон України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» від 23 грудня 1997 року. Важливим гарантом прав і свобод людини і громадянина є Конституційний Суд України, який вирішує питання про відповідність законів та інших правових актів Конституції України [9].

На думку В. Погорілко, під гарантіями конституційних прав і свобод людини й громадянина розуміє систему засобів юридичного забезпечення належної реалізації визначених Конституцією та за законами України прав і свобод людини й громадянина [6, с. 344].

О. Скакун вважає, що гарантії прав, свобод і обов'язків людини та громадянина є системою соціально-економічних, політичних, юридичних умов, способів і засобів, які забезпечують їхню фактичну реалізацію, охорону та надійний захист. Коли немає гарантій, то права, свободи й обов'язки людини й громадянина набувають форми заяв про наміри

В. Корельський і В. Перевалов гарантії охарактеризували як систему умов, способів і засобів, що забезпечують усім і кожному рівні правові можливості для виявлення, набуття та реалізації власних прав і обов'язків [5, с. 545]. М. Бліхар зазначає, що необхідно виокремити конституційність як своєрідний критерій для оцінювання громадянами політичної системи загалом та окремих органів влади зокрема [2]. Основною умовою існування конституційності є опора чинної влади на конституцію та закони держави. Аналізуючи вищевикладене, конституційність і легітимність два взаємопов'язаних поняття. Хоча конституційність не завжди передбачає легітимність влади, легітимність же не може існувати без певних гарантій, які можуть бути відображені в законодавстві.

Метою статті є дослідження різних думок про поняття конституційних гарантій прав і свобод людини і громадянина в контексті легітимності державної влади, а також про сучасний стан механізму забезпечення відповідних гарантій.

Виклад основного матеріалу. Природний поділ культурного життя на

суспільно-економічні, духовні та наукові сфери породжує поділ думок щодо заходів, які гарантують подолання відсутності єдності. Розвиток цих ідей свідчить про їх систематичне зміцнення, масштаб та орієнтацію на суспільний розвиток. Сутністю кризи людської суб'єктивності є обмежена індивідуальна і суспільна свідомість людини, нездатної до саморозвитку, самоорганізації і самопізнання, яка звикла вирішувати нові виклики за допомогою старих методів. У ХХ столітті стало зрозумілим, що така ситуація створює глобальні проблеми, які загрожують існуванню людства. Вирішення цих проблем під час кризи ідентичності, культу сили і духовної кризи є завданням важким і не гарантує успіху виконання. Це означає, що перед сучасним людством стоїть завдання свідомої зміни власної свідомості і культури – у сфері власного розвитку, самоорганізації і самопізнання – з метою вирішення глобальних проблем і запобігання їх повторному виникненню. Ця можливість розвиває всі глобалізаційні процеси.

Поняття легітимності і конституційності тісно пов'язані між собою, хоча є різними характеристиками такого явища, як державна влада. Легітимність – це сприйняття громадянами органів влади. Конституційність – це відповідність актів і дій органів державної влади Конституції як Основному закону [9]. Населення оцінює владу за конкретні кроки, що спрямовані на вирішення актуальних проблем життєдіяльності суспільства. Рівень оцінювання влади є надзвичайно мінливим, оскільки безпосередньо залежить від діяльності органів влади, ухвалення рішень. Підтвердженням цьому є численні соціологічні дослідження, проведені впродовж останніх десяти років. На сьогодні легітимність властива для стабільних демократичних держав громадянського суспільства. Це ті суспільства, в яких наявна прозора виборча система, відпрацьована процедура формування органів державної влади, високорозвинена судова система, значний відсоток правосвідомих громадян, розвинена соціальна сфера. Ще одним поняттям, без якого публічна влада не може бути конституційною та легітимною, є поняття волевиявлення народу. Це закріплено в Конституції України, зокрема ст. 5, де зазначено: «Носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ. Народ здійснює владу безпосередньо і через органи місцевого самоврядування» [9]. Тобто народ має виключне право на формування органів державної влади та місцевого самоврядування шляхом прямого волевиявлення, виборів та референдумів з правом на ухвалення важливих політичних рішень, необхідних для забезпечення гідного рівня життя громадян. Але ж ніщо у світі не є ідеальним і жодна держава, навіть найбільш розвинена, де сформовані органи влади всіх гілок, відпрацьовані механізми їхньої діяльності, є відповідальність за власні дії, не застрахована від збоїв у роботі добре налагодженого механізму – державної влади. Причиною цього стає втрата довіри громадян до влади [2].

Науковцями виокремлено декілька причин певного явища:

- суперечності, які існують між універсальними цінностями та панують у суспільстві, егоїстичними інтересами панівної еліти;
- суттєвий розрив між діяльністю органів державної влади та реальними потребами соціуму;
- недостатній рівень механізмів захисту інтересів людини та громадянина;
- низький рівень відкритості державної влади;
- неготовність державної влади та громадянського суспільства взаємодіяти на основі партнерства, взаємної довіри та взаємної відповідальності;
- недостатній рівень правової й політичної культури як представників влади, так і суспільства.

Уникнути таких ситуацій можливо лише через постійний діалог між населенням та владою, дотримуючись певних схем контролю діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування, дотримання Основного закону та нормативно-правових актів.

Права та свободи людини є основним критерієм конституційності й легітимності влади. У цьому випадку необхідно вести мову про основні або ж конституційні права та свободи. На традиційному рівні права і свободи людини та громадянина поділяються на позитивні й негативні [10]. Права, що ґрунтуються на забороні втручання в певні сфери життя людини, називають негативними. Вони визначають ступінь свободи учасників певних суспільних відносин. Такі права забезпечують одну людину від іншої. До таких прав відносять право на життя, право на свободу світогляду та віросповідання, право на приватну власність, право людини на ім'я, честь і гідність, право на вільне пересування й вибір місця проживання, право на

свободу думки та слова, право на збереження конфіденційності інформації [9].

Одним із найбільш важливих принципів конституційності й легітимності публічної влади є принцип народного суверенітету. Цей принцип «є одним із основоположних принципів конституційної держави, який проголошує народ носієм суверенітету та єдиним джерелом влади у державі. Відповідно до цього принципу народ постає активним учасником політичного процесу і безпосередньо. Права і свободи як найвища цінність, що закріплена Основним законом, знаходять практичне застосування за умови їх визнання й дотримання владою, а влада стає легітимною лише тоді, коли неухильно дотримується й відстоює права і свободи своїх громадян. Тобто права і свободи людини та громадянина перебувають у постійному взаємозв'язку з публічною владою. Стосовно цієї тези Ф. Гізо говорив: «Тою мірою, якою законна влада наділена правом на свободу людини, свобода має право вимагати від влади доказів її легітимності».

Феномен «органів охорони правопорядку», а також конституційно-правові засади організації та функціонування однойменних державних організацій, які наділені владою, були предметом дослідження В. Боняк [3]. Автором були зазначені основні принципи легітимності та конституційності, а саме напрацювання Конституційної Асамблеї, а також роботи вітчизняних і закордонних учених, виокремлено суттєві ознаки категорії «органи охорони правопорядку», сформульовано тлумачення цієї категорії. Водночас дослідником відмічено, що органи охорони правопорядку наділені специфічними особливостями:

- у своєму складі вони переважно мають озброєні підрозділи;
- їхні співробітники мають право на застосування засобів легального примусу;
- на законодавчому рівні на них покладено здійснення правоохоронної функції,

що є основною та повсякденною (діяльність органів охорони правопорядку України спрямована на реалізацію державної політики у сфері охорони прав, свобод і законних інтересів людини і громадянина, забезпечення правопорядку і законності в суспільстві) [3].

Також за потрібне необхідно звернути увагу на глобальну ситуацію у сфері охорони здоров'я за своїм масштабом перевершує усі інші надзвичайні ситуації, з якими людство стикалося за останнє століття, а ті виняткові заходи, до яких нарізно та спільно вдаються держави усього світу, можуть спричинити, крім соціально-економічних, далекосяжні політико-правові наслідки. Тривала пандемія, що порушує наявні уявлення про часові та просторові межі надзвичайних ситуацій як дискретних і відносно локальних явищ, здатна надати такій редуції та запереченню загальносвітового значення. Це питання досліджено у статті Т. Жеглінської, де зазначено, що зважаючи на підпорядкованість правничої науки та юридичної практики такому важливому завданню, як поліпшення якості життя людей, неабиякого значення набуває техніко-юридична досконалість формулювання приписів правових норм, а також можливість їхньої подальшої практичної реалізації. Не дарма у вітчизняній юридичній науці вже акцентували на тому, що будь-який закон є формалізованим згустком різних інтересів. Досліджуване нами питання набуває особливої актуальності з огляду на потребу правового забезпечення медичної реформи, що триває в Україні та результати якої мають бути підпорядковані виконанню головного обов'язку держави – утвердженню та забезпеченню прав і свобод людини. Питання, що стосуються різних аспектів таких конституційно визнаних цінностей, як життя людини, її здоров'я, право кожного на життя, право людини на здоров'я, право кожного на охорону здоров'я, медичну допомогу та медичне страхування, у своїх роботах висвітлювали як вітчизняні, так й іноземні правники [4]. Автором було досліджено проблематику легітимності та конституційності (право кожного на охорону здоров'я, медичну допомогу та медичне страхування).

З огляду на вищезазначений матеріал, необхідно зазначити, що Конституція України передбачає не лише захист прав людини і громадянина національними гарантіями, а й можливість використання міжнародно-правових гарантій захисту прав людини і громадянина.

Механізм забезпечення прав людини – це система заходів зі створення умов для здійснення основних прав і свобод людини. Завданням цього механізму є охорона, захист, відновлення порушених прав, а також формування загальної і правової культури населення. До складових частин механізму забезпечення прав і свобод людини належать гарантії реалізації, гарантії охорони та гарантії захисту прав і свобод людини [5, с. 222]. Конституція України передбачає не лише захист прав людини і громадянина

національними гарантіями, а й можливість використання міжнародно-правових гарантій захисту прав людини і громадянина.

Висновки. Зважаючи на вищевикладене, можна зробити висновок, що поняття легітимності становлять справедливість і законність, які не можуть існувати одна без одної. Обмеження певних прав і свобод людини та громадянина є відображенням діяльності людини. Відповідно людина, яка чинить відповідно до вимог норм законів, не зазнаватиме жодних індивідуальних обмежень своїх прав і свобод. І також, навпаки, людина, яка порушує норми й приписи закону, обмежена у своїх правах і свободах. Людина, чії дії є правомірними, отримує додаткові права, недоступні для тих, хто порушує закон (наприклад, можливість вільного пересування, водіння автомобіля, участі у виборах, обіймання певних посад тощо). Обмеження певної категорії прав і свобод має і своєрідний позитивний вплив, оскільки є засобом забезпечення прав і свобод людини та громадянина шляхом спонукання до правомірних дій, дотримання всіх норм і приписів, установлених законодавством. Як наслідок – отримання суспільних благ. Конституція України закріпила основні права і свободи людини та громадянина. Деякі з них є непорушними (право на життя, право на охорону здоров'я тощо), інші ж можуть бути обмеженими (право на вільне висловлювання, право на вільне пересування тощо). Саме держава через Конституцію є гарантом їх дотримання: разом із обмеженнями, яких зазнає людина, законодавством передбачено шляхи для відновлення обмежених прав, кожному гарантується право на отримання інформації щодо причин обмеження його прав і свобод, право на звернення до суду за відновленням свого порушеного або обмеженого права.

Список використаних джерел

1. Бліхар В. С. Гносеологічні та онтологічні складові правового статусу людини та громадянина в Україні. *Український соціум: соціально-політичний аналіз сучасності та прогноз майбутнього* : зб. матеріалів XXI Всеукр. конф. викладачів, молодих вчених (м. Харків, 4 груд. 2019 р.). Харків : Право, 2019. С. 6–14.
2. Бліхар М. М. Конституційні права та свободи людини як основний критерій легітимності публічної влади. *Сучасний конституціоналізм: проблеми теорії та практики* : матеріали наук. семінару (м. Львів, 22 черв. 2018 р.). Львів : ЛьвДУВС, 2018. С. 19–23.
3. Боняк В. Органи охорони правопорядку України в сучасному вимірі: конституційно-правовий аспект : монограф. Дніпропетровськ : Ліра, 2015. 372 с.
4. Жегліньська Т. О. Зміст поняття «право кожного на охорону здоров'я, медичну допомогу та медичне страхування»: постановка проблеми. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2019. № 4 (113) С. 57–63.
5. Заворотченко Т. М. Конституційно-правові гарантії прав і свобод людини і громадянина в Україні : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02 / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. Київ, 2002. 222 с.
6. Погорілко В. Ф. Конституційне право України : підруч.. Київ : Юрінком Інтер, 2006. 344 с.
7. Погорілко В. Ф., Федоренко В. Л. Конституційне право України : підруч. Київ : Юрінком Інтер, 2010. 432 с.
8. Іванків І. Б. Права людства : монограф. Київ : Ваіте, 2020. 158 с.
9. Конституція України від 28.06.1996. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254>.
10. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод : Конвенція Ради Європи від 04.11.1950. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text.
11. Ковальчук В. Б. Легітимність державної влади в правовій теорії та державно-правовій практиці : монограф. Київ : Логос, 2011. 392 с.
12. Мірошніченко А. М. Принципи права як джерела земельного права України. *Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка : Юридичні науки*. 2009. № 81. С. 218-223.
13. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Президента України щодо відповідності Конституції України (конституційності) підпунктів 3.5, 3.6 пункту 3 статті 3 «Прикінцеві положення» Закону України «Про Митний тариф України», абзацу восьмої частини другої статті – Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність» (справа про тимчасову надбавку до діючих ставок ввізного мита), 23 червня 2009 р., № 15-рп/2009. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v015p710-09#Text>.

Надійшла до редакції 07.12.2022

References

1. Blikhar, V. S. (2019) Hnoseolohichni ta ontolohichni skladovi pravovoho statusu liudyny ta hromadianyna v Ukraini [Epistemological and ontological components of legal the status of a person and a citizen in Ukraine]. *Ukrainskyi sotsium: sotsialnopolitychnyi analiz suchasnosti ta prohnaz maibutnoho* : zb. materialiv XXI Vseukrainskoyi konferentsiyi vykladachiv, molodykh vchenykh (m. Kharkiv, 4 hrud. 2019 r.). Kharkiv : Pravo, pp. 6–14. [in Ukr.].
2. Blikhar, M. M. (2018) Konstytutsiyni prava ta svobody lyudyny yak osnovnyi kryteriyni

lehitymnosti publichnoyi vlady [Constitutional rights and human freedoms as basic criterion of legitimacy of public authority]. *Suchasnyi konstytutsionalizm: problemy teorii ta praktyky : materialy naukovooho seminaru (m. Lviv, 22 cherv. 2018 r.)*. Lviv : L'vDUVS, pp. 19–23. [in Ukr.].

3. Boniak, V. (2015) Orhany okhorony pravoporiadku Ukrainy v suchasnomu vymiri: konstytutsiyno-pravovyi aspekt [Law enforcement bodies of Ukraine in the modern dimension: constitutional and legal aspect] : monohraf. Dnipropetrovsk : Lira, 372 p. [in Ukr.].

4. Zhehlinska, T. O. (2019) Zmist poniattia «pravo kozhnoho na okhoronu zdorovia, medychnu dopomohu ta medychne strakhuvannia»: postanovka problem [The content of the concept of «everyone's right to health care, medical assistance and medical insurance»: statement of the problem]. *Naukovyi visnyk Natsionalnoyi akademiyi vnurishnikh sprav*. № 4 (113), pp. 57–63. [in Ukr.].

5. Zavorotchenko, T. M. (2002) Konstytutsiino-pravovi harantii prav i svobod liudyny i hromadianyna v Ukraini [Constitutional and legal guarantees of human and citizen rights and freedoms in Ukraine] : dys. ... kand. yuryd. nauk : 12.00.02 / In-t derzhavy i prava im. V. M. Koretskoho NAN Ukrainy. Kyiv, 222 p. [in Ukr.].

6. Pohorilko, V. F. (2006) Konstytutsiine pravo Ukrainy [Constitutional law of Ukraine] : pidruch. Kyiv : Yurinkom Inter, 344 p. [in Ukr.].

7. Pohorilko, V. F., Fedorenko, V. L. (2010) Konstytutsiine pravo Ukrainy [Constitutional law of Ukraine] : pidruch. Kyiv : Yurinkom Inter, 432 p. [in Ukr.].

8. Ivankiv, I. B. (2020) Prava lyudstva [Human rights] : monohraf. Kyiv : Vaite, 158 p. [in Ukr.].

9. Konstytutsiya Ukrainy [Constitution of Ukraine] vid 28.06.1996. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254>. [in Ukr.].

10. Konventsiya pro zakhyst prav liudyny i osnovopolozhnykh svobod [Convention on the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms] : Konventsiia Rady Yevropy vid 04.11.1950. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text. [in Ukr.].

11. Kovalchuk, V. B. (2011) Lehitymnist derzhavnoi vlady v pravovii teorii ta derzhavno-pravovii praktytsi [Legitimacy of state power in legal theory and state legal practice] : monohraf. Kyiv : Lohos, 392 p. [in Ukr.].

12. Miroshnychenko, A. M. (2009) Pryntsypy prava yak dzherela zemelnoho prava Ukrainy [Principles of law as a source of land law of Ukraine]. *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu im. T. Shevchenka : Yurydychni Nauky*, № 81, pp. 218–223. [in Ukr.].

13. Rishennia Konstytutsiinoho Sudu Ukrainy u spravi za konstytutsiinym podanniam Prezydenta Ukrainy shchodo vidpovidnosti Konstytutsii Ukrainy (konstytutsiinosti) pidpunktiv 3.5, 3.6 punktu 3 statti 3 «Prykintsevi polozhennia» Zakonu Ukrainy «Pro Mytnyi taryf Ukrainy», abzatsu vosmoho chastyny druhoi statti – Zakonu Ukrainy «Pro zovnishnoekonomichnu diialnist» (sprava pro tymchasovu nadbavku do diiuchykh stavok vviznogo myta), 23 chervnia 2009 r., № 15 rp/2009 [The decision of the Constitutional Court of Ukraine in the case on the constitutional submission of the President of Ukraine regarding the compliance with the Constitution of Ukraine (constitutionality) of subparagraphs 3.5, 3.6 of clause 3 of article 3 «Final provisions» of the Law of Ukraine «On the Customs Tariff of Ukraine», paragraph of the eighth part of the second article – the Law of Ukraine «On Foreign Economic activity» (case of a temporary surcharge to the current import duty rates), June 23, 2009, No. 15 rp/2009]. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v015p710-09#Text>. [in Ukr.].

ABSTRACT

Iryna Smirnova. Constitutional rights and freedoms of the person and the citizen in the context of the legitimacy of state authority. Legitimacy and constitutionality are closely related, although they represent different characteristics of such a phenomenon as state power. Legitimacy is the perception of government bodies by citizens. Constitutionality is the conformity of acts and actions of state authorities with the Constitution as the Basic Law.

Human rights and freedoms are the main criterion of the constitutionality and legitimacy of power and are a kind of standard, a criterion for evaluating the activity of legislative and executive bodies of state power and local self-government, the effectiveness of the existence of this or that political institution. Today, one of the attributes of a legal state is the legislative consolidation of the rights and freedoms of a person and a citizen. The state's respect for the person and the citizen through respect for the right to freedom causes the citizen to respect the state through respect for its laws. It is the state through the Constitution that is the guarantor of their observance: along with the restrictions that a person is subjected to, the legislation provides for ways to restore limited rights, everyone is guaranteed the right to receive information about the reasons for limiting their right to freedom, the right to apply to the court for restoration of the violated or limited right. In addition, it is necessary to single out constitutionality as a kind of criterion for citizens' assessment of the political system in general and individual authorities in particular. The main condition for the existence of constitutionality is the reliance of the current government on the constitution and laws of the state.

Therefore, constitutionality and legitimacy are two interrelated concepts. Although constitutionality does not always imply the legitimacy of power, legitimacy cannot exist without certain guarantees that can be reflected in legislation.

Keywords: *Constitution, human rights and freedoms and citizen constitutionality, legitimacy, human rights, constitutional rights, limitations of human rights.*